

KAITSEMINISTER
MÄÄRUS

Kaitseministri 18. oktoobri 2019. a määruse nr 20 „Kaitselendundusmäärustik“ muutmise

Määrus kehtestatakse lennundusseaduse § 7² lõike 3, § 46³⁶ lõike 3 ja § 46³⁷ lõike 3 alusel.

Kaitseministri 18. oktoobri 2019. a määruses nr 20 „Kaitselendundusmäärustik“ tehakse järgmised muudatused:

1) preambulit täiendatakse pärast tekstiosa „§ 7² lõike 3“ tekstiosaga „, § 46³⁶ lõike 3 ja § 46³⁷ lõike 3“;

2) paragrahvi 1 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „isikutele“ tekstiosaga „, kaitselendunduse organisatsioonidele,“;

3) paragrahvi 2 punkt 3, § 3 lõiked 2–5, § 4 lõige 1, § 5 lõige 1, § 6 lõige 1, §-d 10, 15 ja 16, § 17 lõige 5, § 18, § 20 lõike 1 punktid 1 ja 4, § 22 lõiked 2 ja 5, § 38 lõiked 1 ja 3, § 40 lõige 1, § 44 lõige 2, § 47 lõige 2, § 47¹ lõiked 3 ja 4, § 48 lõige 2, § 58 lõige 2, § 61, § 68 lõige 1, § 75 lõiked 1 ja 3 ning § 90 lõige 1 tunnistatakse kehtetuks;

4) määrust täiendatakse §-ga 3¹ järgmises sõnastuses:

„3¹. Mehitamata õhusõiduki käitamise kategooriad

(1) Mehitamata õhusõiduki käitamine jaguneb järgmistesse kategooriatesse:

- 1) MIL avatud kategooria;
- 2) MIL erikategooria E1;
- 3) MIL erikategooria E2;
- 4) MIL sertifitseeritud kategooria.

(2) Mehitamata õhusõiduki käitamine liigitatakse MIL avatud kategooriasse, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- 1) mehitamata õhusõiduki maksimaalne õhkutõusmise mass on kuni 25 kilogrammi;
- 2) sellega lennatakse kuni 400 jala ehk 120 meetri kõrguseni maa- või veekogupinnast või kuni 164 jala ehk 50 meetri kõrguseni fikseeritud takistusest;
- 3) sellega lennatakse nii, et õhusõiduk on pidevalt kaugpiloodile silmaga nähtav, sealjuures võib kaugpiloot kasutada abilist silmside säilitamiseks õhusõidukiga;
- 4) sellel on madal käitamise riskitase.

(3) Mehitamata õhusõiduki käitamine liigitatakse MIL erikategooriasse E1, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- 1) mehitamata õhusõiduki maksimaalne õhkutõusmise mass on kuni 25 kilogrammi;
- 2) sellega lennatakse nii, et õhusõiduk ei ole kaugpiloodile silmaga nähtav;
- 3) sellel on keskmine käitamise riskitase;

4) seda käitatakse vastavalt Kaitseväe juhataja või tema volitatud pädeva struktuuriüksuse ülema kinnitatud standardtegevusjuhendile.

(4) Mehitamata õhusõiduki käitamine liigitatakse MIL erikategooriasse E2, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- 1) selle maksimaalne õhukütõusmise mass on alates 25 kilogrammist kuni 150 kilogrammini;
- 2) seda käitatakse nii, et õhusõiduk ei ole kaugpiloodile silmaga nähtav;
- 3) sellel on kõrge käitamise riskitase;
- 4) sellel on kehtiv lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat;
- 5) sellel on standardtegevusjuhend vastavalt käitamisvajadustele ja riskitasemele.

(5) Mehitamata õhusõiduki käitamine liigitatakse MIL sertifitseeritud kategooriasse, kui täidetud on kõik järgmised tingimused:

- 1) selle maksimaalne õhukütõusmise mass on alates 150 kilogrammist;
- 2) sellel on kõrge käitamise riskitase;
- 3) sellel on kehtiv lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat.“;

5) paragrahvi 4 pealkirjas asendatakse sõna „kohustus“ sõnaga „kord“;

6) paragrahvi 4 täiendatakse lõigetega 3–5 järgmises sõnastuses:

„(3) Mehitamata õhusõidukid, mida käitatakse MIL avatud kategoorias ja MIL erikategoorias E1, kantakse kaitselendunduse õhusõidukite registrisse käitajapõhiselt.

(4) Mehitamata õhusõidukid, mida käitatakse MIL erikategoorias E2 ja MIL sertifitseeritud kategoorias, kantakse kaitselendunduse õhusõidukite registrisse õhusõidukipõhiselt.

(5) Õppuste ajal ajutiselt kasutatav mehitamata õhusõiduk kantakse õppuste ajutisse registrisse koos teabega kaugpiloodi pädevuse kohta.“;

7) paragrahvi 6 lõiget 2 täiendatakse enne sõnu „Mehitamata õhusõidukile“ sõnadega „MIL erikategoorias E2 ja MIL sertifitseeritud kategoorias käitatavale“;

8) paragrahvi 6 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) MIL avatud kategooria ja MIL erikategooria E1 käitatavale mehitamata õhusõidukile kantakse lisaks § 5 lõikes 2 või 3 nimetatud sümbolile kaitselendunduse õhusõidukite registrist antud käitajanumber, telefoninumber ning vajaduse korral muud kontaktandmed või andmed, mille järgi on võimalik tuvastada mehitamata õhusõiduki kuuluvust ja võtta ühendust mehitamata õhusõiduki omanikuga.“;

9) paragrahvi 6 lõige 3 sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Mehitamata õhusõidukile võib jätta lõigetes 2 ja 2¹ nimetatud sümboli, registreerimisnumbri, käitajanumbri või kontaktandmed kandmata, kui see mõjutab oluliselt õhusõiduki lennuomadusi.“;

10) paragrahvi 6 lõikest 4 jäetakse välja lauseosa „väljaspool Eestit või Eesti riigipiiri vahetus läheduses lennates“;

11) paragrahvi 7 lõige 1 sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kasutusele võetav mehitud õhusõiduk peab vastama Euroopa Kaitseagentuuri kehtestatud dokumendis „Sõjalise otstarbega õhusõiduki, sellega seotud toodete, osade ja seadmete ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimine“ (EMAR 21) sätestatud nõuetele või dokumendi „Õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnaohutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimine“ (EASA osa 21) või mitte-EASA või sellega samaväärse õhusõiduki jaoks koostatud standardi või muu sarnase dokumendi nõuetele.“;

12) paragrahvi 7 lõike 2 esimeses lauses asendatakse sõna „Ajutiselt“ sõnaga „Tähtajaliselt“ ja jäetakse välja teine lause;

13) paragrahvi 8 lõiget 2 täiendatakse punktidega 3–5 järgmises sõnastuses:

„3) EASA osa 21 punkti 21.A.163 alapunkti b kohaselt;

4) EASA osa 21 punkti 21.A.130 kohaselt koos sama punkti alapunktis d sätestatud kinnitusega;

5) mitte-EASA õhusõiduki jaoks koostatud standardi või sellega samaväärse dokumendi kohaselt.“;

14) paragrahvi 8 lõiget 3 täiendatakse pärast tekstiosa „(EMAR M)“ tekstiosaga „või „Jätkuva lennukõlblikkuse nõuded“ (EASA osa M) või nendega samaväärse õhusõiduki jaoks koostatud standardi“;

15) paragrahvi 9 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Lõikes 1 nimetatud komisjonis on vähemalt kaks liiget.“;

16) paragrahvi 9 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Komisjoni töökorra kehtestab Kaitselendunduse üle järelevalvet tegeva üksuse ülem.“;

17) paragrahvi 11 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „EMAR M-is“ tekstiosaga „, EASA osa M või mitte-EASA või muus samaväärses standardis või dokumendis“;

18) paragrahvi 11 lõiget 2 täiendatakse pärast tekstiosa „järelevalvet tegev üksus“ tekstiosaga „või vastavat pädevust omav jätkuvat lennukõlblikkust tagav organisatsioon“;

19) paragrahvi 11 lõike 3 punkt 6 sõnastatakse järgmiselt:

„6) kõik õhusõidukil tehtud muudatus- ja remonditööd on vastavuses EMAR M-is või EASA osa M punktis M.A.304 sätestatud nõuetega või mitte-EASA või muude samaväärsete nõuetega“;

20) paragrahvi 11 lõike 3 punkt 8 sõnastatakse järgmiselt:

„8) kõikide hooldustööde kohta on väljastatud Euroopa Kaitseagentuuri kehtestatud dokumendi „Hooldusorganisatsioonide nõuded“ (EMAR 145) või EASA osa 145 nõuete kohane hooldustõend või mitte-EASA või samaväärsetele nõuetele vastav hooldustõend“;

21) paragrahvi 12 lõiget 1 täiendatakse punktiga 9 järgmises sõnastuses:

„9) õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat.“;

22) paragrahvi 13 tekst loetakse lõikeks 1 ja selle lõike punkt 1 sõnastatakse järgmiselt:
„1) selle kasutamisel on tagatud ohutus kaugpiloodile, lennundustehnilisele töötajale ning vastavalt kasutuseesmärgile kolmandatele isikutele ja nende varale;“;

23) paragrahvi 13 täiendatakse lõigetega 2 ja 3 järgmises sõnastuses:

„(2) Käitaja koostab § 3¹ lõike 4 punktis 5 nimetatud standardtegevusjuhendi ja kooskõlastab selle kaitselennunduse üle järelevalvet tegeva üksusega.

(3) Eraviisiliselt ehitatud, modifitseeritud ja pardavaatega mehitamata õhusõiduki käitamisele kehtivad järgmised nõuded:

1) paragrahvi 3¹ lõigetes 3 ja 4 sätestatud MIL erikategooria E1 või E2 nõuded, välja arvatud § 3¹ lõike 4 punkt 4;

2) seda käitatakse Kaitseväe või Kaitseliidu harjutusväljal;

3) sellel on õhusõiduki kasutusjuhend;

4) maksimaalse õhikutõusmise massiga alates 5 kilogrammist kuni 25 kilogrammini eraviisiliselt ehitatud, modifitseeritud või pardavaatega mehitamata õhusõidukitel on tehtud riskianalüüs;

5) maksimaalse õhikutõusmise massiga üle 25 kilogrammi eraviisiliselt ehitatud, modifitseeritud või pardavaatega mehitamata õhusõidukid peavad vastama NATO standardi „Kerge mehitamata õhusõiduki süsteemi lennukõlblikkuse nõuded – AEP-83“ (STANAG 4703) (edaspidi *STANAG 4703*) nõuetele või miinimumnõuetele, kui mehitamata õhusõiduk on vertikaalselt õhku tõusev.“;

24) paragrahvi 14 pealkiri ja § 14 sõnastatakse järgmiselt:

„§ 14. Nõuded kasutusele võetavale MIL avatud kategoorias käitatavale mehitamata õhusõidukile

(1) Kasutusele võetav MIL avatud kategoorias käitatav mehitamata õhusõiduk peab vastama vähemalt ühes järgmises dokumendis kehtestatud või nendega samaväärsetele nõuetele või standarditele:

1) komisjoni määrus 2019/945;

2) STANAG 4703 selle parameetrite ulatuses.

(2) Kui MIL avatud kategoorias käitatav mehitamata õhusõiduk on vertikaalselt õhku tõusev, peab see vastama miinimumnõuetele.

(3) Miinimumnõuded avatud kategooria mehitamata õhusõidukile, mis on vertikaalselt õhku tõusev ja millega lennatakse muu hulgas väljaspool eraldatud õhuruumi ning milles on arvesse võetud vähemalt STANAG-is 4703 sätestatud nõuded, kehtestab kaitselennunduse üle järelevalvet tegev üksus.“;

25) määrust täiendatakse §-ga 15¹ järgmises sõnastuses:

„§ 15¹. Nõuded kasutusele võetavale MIL erikategooriates E1 ja E2 käitatavale mehitamata õhusõidukile

(1) Kasutusele võetav MIL erikategoorias E1 käitav mehitamata õhusõiduk peab vastama vähemalt ühes järgmises dokumendis kehtestatud või nendega samaväärsetele nõuetele või standarditele:

- 1) komisjoni määrus 2019/945;
- 2) STANAG 4703.

(2) Kasutusele võetav MIL erikategoorias E2 käitav mehitamata õhusõiduk peab vastama vähemalt STANAG 4703 kehtestatud nõuetele või standarditele või sellega samaväärsetele nõuetele.

(3) Kui MIL erikategoorias E1 või E2 käitav mehitamata õhusõiduk on vertikaalselt õhku tõusev, peab see vastama miinimumnõuetele.

(4) Miinimumnõuded MIL erikategooriates E1 ja E2 käitavale mehitamata õhusõidukile, mis on vertikaalselt õhku tõusev ja millega lennatakse muu hulgas väljaspool eraldatud õhuruumi ning milles on arvesse võetud vähemalt STANAG-is 4703 sätestatud nõuded, kehtestab kaitselennunduse üle järelevalvet tegev üksus.“;

26) määrust täiendatakse §-ga 16¹ järgmises sõnastuses:

„§ 16¹. Nõuded kasutusele võetavale MIL sertifitseeritud kategoorias käitavale mehitamata õhusõidukile

Kasutusele võetav MIL sertifitseeritud kategoorias käitav mehitamata õhusõiduk peab vastama vähemalt ühes järgmises dokumendis kehtestatud või nendega samaväärsetele nõuetele või standarditele:

- 1) NATO standard „Mehitamata õhusõiduki lennukõlblikkuse nõuded – AEP-4671“ (STANAG 4671);
- 2) NATO standard „Pöördmootoriga mehitamata õhusõiduki süsteemi lennukõlblikkuse nõuded – AEP-80“ (STANAG 4702).“;

27) paragrahvi 17 lõikest 1 jäetakse välja teine lause;

28) paragrahvi 17 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „I kategooria“ tekstiosaga „MIL avatud kategoorias käitava“;

29) paragrahvi 17 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) MIL erikategoorias E1 käitavatel mehitamata õhusõidukitel tuvastatakse tüübipõhine esmane lennukõlblikkus.“;

30) paragrahvi 17 lõiked 3 ja 4 sõnastatakse järgmiselt:

„(3) MIL erikategoorias E2 käitava mehitamata õhusõiduki puhul, mis on lennuk-tüüpi, tuleb tuvastada esmane lennukõlblikkus, mis peab vastama § 15 lõikes 2 sätestatud nõudele või standardile.

(4) MIL erikategoorias E2 käitava mehitamata õhusõiduki puhul, mis on vertikaalselt õhku tõusev, tuleb tuvastada esmane lennukõlblikkus standardtegevusjuhendis sätestatud nõuete

kohaselt. Standardtegevusjuhendi koostamisel tuleb lähtuda § 15 lõikes 2 sätestatud nõudest või standardist.“;

31) paragrahvi 17 lõige 6 sõnastatakse järgmiselt:

„(6) MIL sertifitseeritud kategoorias käitatava mehitamata õhusõiduki esmane lennukõlblikkus tuvastatakse §-s 8 sätestatud mehitatud õhusõiduki esmase lennukõlblikkuse tuvastamise ja §-s 16¹ sätestatud nõuete kohaselt.“;

32) paragrahvi 19 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „I kategooria“ tekstiosaga „MIL avatud kategoorias ja MIL erikategoorias E1 käitatava“;

33) paragrahvi 19 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „II kategooria“ tekstiosaga „MIL erikategoorias E2 käitatava“;

34) paragrahvi 19 lõikes 4, § 39 lõikes 2, § 40 lõikes 3, §-s 51 ja § 95 lõike 2 punktis 3 asendatakse tekstiosa „III kategooria“ tekstiosaga „MIL sertifitseeritud kategoorias käitatava“;

35) paragrahvi 20 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) õhusõiduki lennupäevik.“;

36) paragrahvi 20 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Lisaks lõikes 1 nimetatud dokumentidele peab MIL erikategoorias E2 käitataval mehitamata õhusõidukil olema mehitamata õhusõiduki lennukõlblikkuse sertifikaat ja õhusõiduki registreerimise tunnistus.“;

37) paragrahvi 20 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Lisaks lõigetes 1 ja 1¹ loetletud dokumentidele peavad MIL sertifitseeritud kategoorias käitatava mehitamata õhusõiduki kohta olema järgmised dokumendid ja teave:

- 1) raadiosagedusluba;
- 2) minimaalselt vajalike seadmete loetelu leht;
- 3) õhusõiduki ülekantud vigade loetelu leht.“;

38) paragrahvi 21 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Õhusõidukite jätkuvat lennukõlblikkust tagav organisatsioon peab vastama EMAR CAMO ja EMAR M-i nõuetele.“;

39) paragrahvi 21 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui Kaitseministeeriumi valitsemisalas kasutatakse õhusõiduki hooldamiseks väljaspool Kaitseväge olevat hooldusorganisatsiooni, peab see organisatsioon ja selle tegevus vastama EMAR M-i ja EMAR 145 sätestatud nõuetele või EASA osa M ja EASA osa 145 või mitte-EASA sätestatud nõuetele või samaväärsetele nõuetele.“;

40) paragrahvi 21 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Kui Kaitseministeeriumi valitsemisalas kasutatakse õhusõiduki jätkuva lennukõlblikkuse tagamiseks väljaspool Kaitseväge olevat jätkuvat lennukõlblikkust tagavat organisatsiooni, peab see organisatsioon ja selle tegevus vastama EMAR CAMO ja EMAR M-i sätestatud nõuetele või EASA osa CAMO ja EASA osa M või mitte-EASA sätestatud nõuetele või samaväärsetele nõuetele.“;

41) paragrahvi 22 lõikes 1 asendatakse sõna „lennukäsiraamatu“ sõnaga „dokumentatsiooni“;

42) paragrahvi 22 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Eraviisiliselt ehitatud, modifitseeritud või pardavaatega mehitamata õhusõidukit hooldatakse õhusõiduki kasutusjuhendi kohaselt.

(1²) Mehitamata õhusõidukil peab olema hoolduspäevik, kuhu märgitakse kõik hooldustegevused ja õhusõiduki lennutunnid, kui tootjaorganisatsioon seda sätestab või kui tootjaorganisatsioon on õhusõidukile määranud hooldusintervallid või kui selline nõue on sätestatud esmasel tüübipõhisel sertifikaadil.“;

43) paragrahvi 22 lõiked 3 ja 4 sõnastatakse järgmiselt:

„(3) MIL erikategooriates E1 ja E2 käitatavat mehitamata õhusõidukit võib Kaitseministeeriumi valitsemisalas hooldada isik, kes on läbinud asjakohase koolituse.

(4) Kui MIL erikategoorias E1, E2 või MIL sertifitseeritud kategoorias käitatavat mehitamata õhusõidukit hooldatakse väljaspool Kaitseministeeriumi valitsemisala, peab see tootja- või hooldusorganisatsioon vastama vähemalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2018/1139 (mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91) (ELT L 212, 22.08.2018, lk 1–122) IX lisa punktis 2.2 sätestatud põhimõtetele.“;

44) paragrahvi 25 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „I kategooria“ tekstiosaga „MIL avatud kategoorias ja MIL erikategoorias E1 käitatava“;

45) paragrahvi 27 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „I ja II kategooria“ tekstiosaga „MIL erikategoorias E1 käitatavat mehitamata õhusõidukit, mille õhkutõusmise mass on üle viie kilogrammi, ja MIL erikategoorias E2 käitatavat“;

46) paragrahvi 27 lõige 3 sõnastatakse järgmiselt:

„(3) MIL avatud kategoorias ja MIL erikategoorias E1 käitatava mehitamata õhusõiduki, mille õhkutõusmise mass on alla viie kilogrammi, puhul operatsioonilist lennuplaani üldjuhul ei koostata.“;

47) määrust täiendatakse §-ga 27¹ järgmises sõnastuses:

„§ 27¹. Riskianalüüsi koostamine

Enne igat MIL erikategoorias E1 või MIL erikategoorias E2 mehitamata õhusõiduki käitamist tuleb läbi viia lennutegevuse riskihindamine vastavalt kaitselendunduse üle järelevalvet tegeva üksuse kehtestatud nõuetele.“;

48) määruse 4. peatükki täiendatakse §-ga 36¹ järgmises sõnastuses:

„§ 36¹. Õhuruumi korraldamine

(1) Riigikaitseliste eesmärkide jaoks eraldatud õhuruumi kasutamiseks peab olema eeskiri, milles on kirjeldatud täpsemad protseduurid õhuruumi alade kehtestamiseks, broneerimiseks ja aktiivsete alade kasutamiseks.

(2) Lõikes 1 nimetatud eeskirja koostab Kaitseväge põhimääruses sätestatud struktuuriüksus, kelle ülesannete hulka kuulub lendundustegevuse korraldamine.“;

49) paragrahvi 37 lõikes 4 asendatakse tekstiosa „Kaitseväge“ tekstiosaga „Kaitseministeeriumi valitsemisala“;

50) paragrahvi 40 lõikes 2 asendatakse tekstiosa „II kategooria“ tekstiosaga „MIL erikategooriates E1 ja E2 käitav“;

51) paragrahvi 41 lõiget 1 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:
„4) Kaitseliidu muu väljaõpe.“;

52) paragrahv 47 lõige 1 sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kõigil ruleerivatel ja lendavatel õhusõidukitel peavad olema sisse lülitatud navigatsioonituled ning kokkupõrke hoiatustuled, välja arvatud juhul, kui seda nõuab lennuülesanne.“;

53) paragrahvi 48 lõike 1 punktid 1 ja 2 sõnastatakse järgmiselt:

„1) esitada tuleb lennuplaan, kui lend suundub lennuväljast kaugemale, välja arvatud juhul, kui lennuülesanne ei sätesta teisiti;

2) jälgida tuleb raadiosidet asjaomase üksusega kogu lennu ajal;“;

54) paragrahvi 49 lõike 2 punktis 3 asendatakse sõna „Lennuametiga“ sõnaga „Transpordiametiga“;

55) paragrahvi 49 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Lendu teostaval üksusel peab olema koostatud madallennuprotseduurid ja riskianalüüs, mis vajaduse korral esitatakse Kaitseväge struktuuriüksusele, kelle ülesanne on korraldada lendundustegevust.“;

56) paragrahvi 53 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Transpondriga varustatud õhusõidukil peab see olema aktiveeritud, välja arvatud juhul, kui lennuülesanne ei sätesta teisiti.“;

57) paragrahvi 67 lõige 1 sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesolevat peatükki kohaldatakse lennundusseaduse §-s 46³⁵ sätestatu kohaselt.“;

58) paragrahvi 69 lõige 2 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kopteriväljaku rajamisel lähtutakse lennundusseaduse § 46³⁸ alusel kehtestatud määruse või asjakohaste NATO standardite nõuetest.“;

59) paragrahvi 70 lõiget 4 täiendatakse pärast sõna „nõuetest“ tekstiosaga „, eelistades rangemat nõuet“;

60) paragrahvi 75 pealkiri sõnastatakse järgmiselt:

„§ 75. „Lennuvälja ja kopteriväljaku käsiraamat“;

61) paragrahvi 75 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käsiraamatu sisu ja ülesehitus peavad vastama Kaitseväe juhataja või tema volitatud pädeva struktuuriüksuse ülema kinnitatud militaarlennuvälja käsiraamatu nõuetele.“;

62) paragrahvi 81 lõiked 2–5 sõnastatakse järgmiselt:

„(2) MIL avatud kategoorias mehitamata õhusõiduki käitamiseks peab kaugpiloot olema läbinud koolituse, milles on arvesse võetud STANAG 4670 sätestatud avatud kategooria kvalifikatsioonitasemele sätestatud nõudeid.

(3) MIL erikategooriates E1 ja E2 mehitamata õhusõiduki käitamiseks peavad kaugpiloodi teadmised ja oskused vastama STANAG 4670 erikategooria sätestatud kvalifikatsioonitasemele. Lisaks peab olema läbitud asjakohane tüübipädevuse koolitus või üksusepõhine koolitus.

(4) MIL sertifitseeritud kategoorias mehitamata õhusõiduki käitamiseks peab kaugpiloodil olema lisaks lõikes 1 sätestatud nõudele ka §-s 78 sätestatud ametpiloodiluba või tema teadmised ja oskused peavad vastama vähemalt STANAG 4670 sätestatud MIL sertifitseeritud kategooria kvalifikatsioonitasemele. Lisaks peab olema läbitud asjakohane tüübipädevuse koolitus.

(5) Kõrgema kvalifikatsioonitaseme puhul on lubatud käitada ka madalamat kvalifikatsioonitasemet nõudvat õhusõidukit.“;

63) paragrahvi 89 lõige 1 sõnastatakse järgmiselt:

„(1) MIL avatud kategoorias mehitamata õhusõiduki käitamiseks ettenähtud koolitusel võib nimetatud standardi kvalifikatsioonitaseme nõuetest välja jätta õppekava koostamisel need nõuded, mida MIL avatud kategooria mehitamata õhusõiduki puhul kaugpiloot oma ülesannete täitmiseks ei vaja, võttes arvesse § 3 lõikes 3 sätestatud tehnilisi piiranguid.“;

64) paragrahvi 90 lõiget 2 täiendatakse pärast tekstiosa „79“ tekstiosaga „, 80“;

65) paragrahvi 90 lõiked 3 ja 3¹ sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kaugpiloodi, kes käitab MIL sertifitseeritud kategoorias mehitamata õhusõidukit, tervise seisundit hinnatakse lennundusseaduses lennujuhile kehtestatud tervisenõuete järgi. Kui kaugpiloodil on ametpiloodiluba, hinnatakse tema tervist piloodile kehtestatud nõuete järgi.

(3¹) Paragrahvides 85–87 nimetatud isikute ja kaugpiloodi, kes käitab MIL erikategooria E2 mehitamata õhusõidukit, tervise seisundit tuleb hinnata igal aastal.“.